

УДК
685.34.016

КАМЕНЕЦЬ С.С., КОВАЛЬ О.А.
Київський національний університет технологій та дизайну,
Україна

АНАЛІЗ СУЧАСНИХ СИСТЕМ ПРОСТОРОВОГО ПРОЕКТУВАННЯ ВЗУТТЯ

Мета і завдання: аналіз існуючих систем просторового проектування взуття на основі досліджень їх властивостей, методів обробки та перетворення даних, точності отриманих результатів проектування та зручності у використанні.

Наукова новизна: вперше був проведений аналіз різних систем автоматизованого проектування взуття що використовуються в Україні, досліджені різні аспекти їх застосування - зручність використання, точність проектування і причини популярності тих чи інших систем

Практичне значення: були розроблені пропозиції та рекомендації підприємствам по доцільності використання систем автоматизованого проектування при створенні взуття на етапах проектування нових моделей в залежності від особливості виробництва.

Ключові слова: САПР, просторове проектування, інноваційні технології, взуття, оснастка, Delcam Crispin, Solid Works.

Ціль: аналіз сучасного процесу проектування взуття в середовищі систем автоматизованого проектування та розробка пропозицій по їх використанню для підвищення ефективності конструкторської підготовки виробництва.

Методи та засоби: В роботі враховані результати досліджень вчених університету КНУТД в галузі систем просторового проектування в легкій промисловості. Для досягнення цілей були застосовані методи аналізу та порівняння сучасних систем просторового проектування взуття та методи математичної статистики.

Результати дослідження. Поява систем автоматизованого проектування (САПР) та їх використання дозволила перейти на новий якісно вищий рівень конструкторської підготовки виробництва взуття. Застосування САПР у виробництві має ряд переваг, а саме:

- підвищення точності проектування;
- зниження трудомісткості конструкторської підготовки ;
- зменшення затрат і часу на проектування взуття;
- відтворення майже реального вигляду взуття в форматі 3D.

В Україні ще не всі підприємства, навіть крупні, використовують САПР. Причиною тому є висока вартість спеціалізованих закордонних програмних пакетів САПР типу CAD/CAM, недостатня кількість кваліфікованих спеціалістів, що мають досвід роботи з програмним забезпеченням даного класу а також складність впровадження новітніх технологій у виробництво через необхідність реформування сталого процесу виробництва. Крім того на підприємствах не завжди орієнтуються на ринку спеціальних програмних продуктів і, як було з'ясовано в ході дослідження, вибір САПР часто носить випадковий характер і не завжди відповідає профілю виробництва

Спеціалізованих САПР безпосередньо для застосування у проектування спеціального взуття наразі немає, але є ряд програмного забезпечення яке можливо адаптувати під його виробництво. Як було з'ясовано в Україні переважно застосовуються такі системи автоматизованого проектування: Delcam Crispin (США), Lectra (Франція), АСКО (Росія), Ассоль-Обувь (Росія), Ірис (Україна) та інші. Дані популярності використання САПР на підприємствах в Україні наведені в діаграмі:

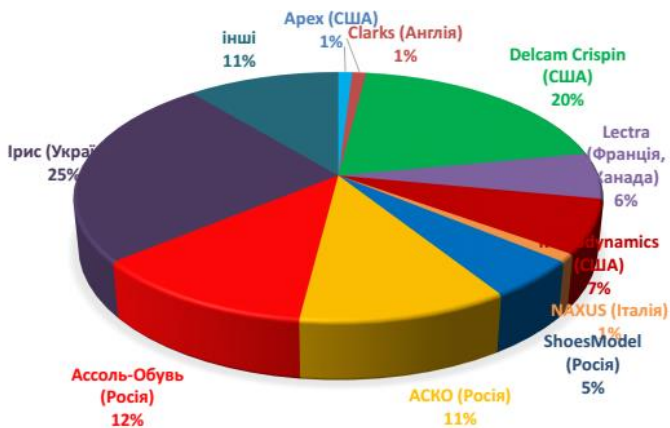

Рис.1 Популярності використання САПР на підприємствах в Україні

Найбільш популярною програмою в Україні є Ірис, що була розроблена в КНУТД. Незважаючи на те, що програма вже застаріла і не відповідає сучасним вимогам САПР, її популярність пояснюється низькою ціною, доступністю і наявністю фахівців, підготовлених в нашому університеті

Серед закордонних взутових САПР лідируючим постачальником програмного забезпечення є фірма Delcam. Саме програмні модулі фірми Delcam дозволяють вирішувати завдання по розробці дизайну, конструкцій,

декорування і виготовлення усіх типів взуття. CRISPIN - одна з найбільших розробок компанії, що складається з декількох модулів, кожен з яких може працювати як самостійно, так і у поєднанні з іншими. Delcam Crispin Orthopaedic орієнтована на розробку і виготовлення ортопедичного взуття і взуття по індивідуальних замовленнях. Але широке застосування програмних продуктів Delcam обмежує їх висока ціна.

Також серед систем автоматизованого проектування широкого спектру варта уваги у проектуванні частин взуття і оснастки програма Solid Works. Використання програмного забезпечення Solid Works дає можливість розробити деталі низу взуття, адже велику роль у взутті грає підошва, яка оберігає взуття від зносу і у великій мірі визначає термін її служби, що є дуже важливим фактором для спеціального взуття. Solid Works сумісний з програмним забезпеченням Autodesk Simulation Moldflow, що дозволяє дослідити спроектований зразок підошви на стійкість до різних навантажень та деформацій без потреби у виготовленні реальних зразків, що значно скорочує час.

Висновки: Розвиток інноваційних технологій дозволяє змінити погляди на методи проектування взуття та значною мірою розширити можливості. Нажаль на разі САПР взуття використовуються не так широко у масовому виробництві, а особливо, що стосується виробництва спеціального взуття. Для проектування спеціального взуття наразі не існує окремих модулів САПР, що і призводить до того, що спеціальне взуття виготовляється за старими технологіями. В ході роботи на прикладі окремих САПР була розглянута доцільність використання їх у проектуванні саме спеціального взуття, а також можливі варіанти вирішення проблем пов'язаних з просторовим проектуванням спеціального взуття.

Список літератури:

1. Каменець С.С. Кір'янова Н.С. Проектування спеціального взуття, для людей з осколковими ураженнями ніг за допомогою сучасних 3d технологій / Науковий вісник МДУ № 20, 2016, с 23-33
2. Пономарева И.В., Мруз И.И. Анализ функциональных возможностей САПР обуви и кожгалантерейных изделий / Вісник КНУТД № 3, 2007, с. 132–135.
3. Омельченко.П.В Розробка систем автоматизованого проектування конструкцій і технології дрібних шкіргалантерейних виробів. /Вісник КНУТД - Автореферат - К.2005
4. Порубенська Л.М, Кулік Т.І, Злотенко Б.М Визначення згинальних напружень в полімерних деталях низу взуття ./Вісник КНУТД - УДК 685.34.025.432
5. Бегняк В.І. Основи конструювання і проектування виробів із шкіри /Навчальний посібник.-Хмельницький:ТУП,2002.-25 9с.